

HOLISTICKÝ PRÍSTUP BEZPEČNOSTNÝCH POŽIADAVIEK PRI OBSLUHE FRÉZKY

Adrián Banski – Daniela Fryková

Abstract

Nowadays, safeguard and health protection during work is one of the most important areas of social politics in the EU and other advanced world states. The contribution characterizes holistic approach to questions of safeguard and health protection while working as a whole, together with health, social protection and safeguard. As an example, there is the understanding of safeguard and health protection explained in the course of operation wood milling machine.

Key words: *holistic, safeguard, health and safety*

ÚVOD

Právo na ochranu života a zdravia je základným právom ľudského jedinca. Medzi hospodárske, sociálne a kultúrne práva patrí právo zamestnancov na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky [1].

Bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (BOZP) je možné interpretovať ako účelné zlučenie dvoch separátnych funkcií a to „bezpečnosti práce“ a „ochrany zdravia pri práci“. Bezpečnosť je charakterizovaná ako vlastnosť objektu, t.j. stroja, technológie, činnosti, neohrozovať ani osoby, ani okolie [2]. Zákon 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji zdravia definuje zdravé životné podmienky a zdravé pracovné podmienky ako podmienky, ktoré nepôsobia nepriaznivo na zdravie ľudí, ale ho chránia a kladne ovplyvňujú. Pojem zdravie je definovaný, ako stav úplnej telesnej, duševnej a sociálnej pohody.

BOZP môžeme definovať ako súbor opatrení (technických, organizačných, výchovných), ktoré pri správnej aplikácii a realizácii vytvoria vhodné podmienky k tomu, aby sa pravdepodobnosť ohrozenia ľudského zdravia znížila na minimum. Rozhodujúcim právnym predpisom je zákon NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. V pracovnoprávnej literatúre sa BOZP ako právny pojem vymedzuje ako súhrn práv a povinností účastníkov pracovného pomeru, ako aj orgánov dozoru nad BOZP, ktoré smerujú k zabezpečeniu opatrení a technických zariadení potrebných na dosiahnutie BOZP [3].

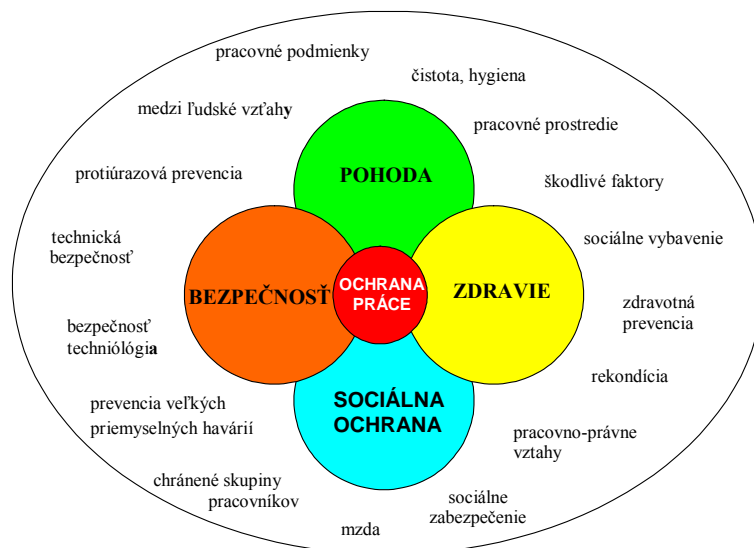
Základné požiadavky dodržiavania pravidiel bezpečnej práce, ale aj základné práva a povinnosti zo strany zamestnávateľa, ako aj zamestnanca sú riešené v troch od seba neodlučiteľných predpisoch. Zákon NR SR č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov – Zákonník práce a zákon NR SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a zákon NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoje verejného zdravia a doplnení niektorých zákonov.

Zdravie a bezpečnosť pri práci sú podstatnými prvkami determinujúcimi kvalitu práce, ktorá podniku dodáva imidž a to nie len vo vzťahu k pracovnej sile, klientom, spotrebiteľom ale vôbec vo vzťahu k širokej verejnosti [4].

Bezpečnosť a zdravie pri práci sa v ostatnom období stáva cieľným záujmom sociálnej politiky Európskej únie. Z nového uhla pohľadu sa pristupuje k tejto problematike, z ktorého vyplýva celostný (holistický) prístup k vytváraniu pohody pri práci, t. z. dosahovania takých subjektívnych pocitov v pracovnom procese, keď sa človek cíti v pracovnom prostredí dobre, bez akýchkoľvek objavujúcich sa rizík predovšetkým psychosociálnej povahy akými sú: stresy, depresie, strach a násilie v práci [4].

1. HOLISTICKÝ PRÍSTUP K VYTVÁRANIU POHODY PRI PRÁCI

Tak ako iné oblasti spoločenského života, aj oblasť BOZP sa dynamicky rozvíja. Bezpečnosť a zdravie pri práci predstavuje v súčasnosti jednu z najvýznamnejších oblastí sociálnej politiky Európskej únie a vyspelých štátov sveta. Holistický (celostný) prístup k riešeniu problematiky bezpečnosti a zdravia pri práci znamená chápanie bezpečnosti aj zdravia pri práci ako jeden celok. Táto zásada je s veľkým dôrazom presadzovaná vo všetkých koncepčných materiáloch medzinárodných organizácií. Súčasťou tohto prístupu je aj komplexný rozvoj pohody pri práci, zvyšovanie kultúry práce, posilnenie ekonomických stimulov a sociálnej zodpovednosti zamestnávateľov. Holistické poňatie BOZP je znázornené na obr. 1. [5].

Obrázok 1 Holistické poňatie BOZP

Holistický prístup k vytváraniu pohody pri práci vyžaduje orientáciu na tieto fundament tvoriace zásady, riešenie ktorých je nevyhnutné pre ďalšie napredovanie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia v pracovnom procese:

- a) znižovanie počtu a závažnosti pracovných úrazov a chorôb z povolania a iných ochorení z práce,

- b) zvyšovanie prevencie psychologických rizík, ktorými sú strach, depresie, ale aj závislosť na alkohole a iných omamných a psychotropných látkach a tomu primerane zamerať preventívnu zdravotnú starostlivosť,
- c) venovať zvýšenie pozornosti a aktivít prevencii chorôb z povolania a chorôb pohybového ústrojenstva spôsobených prácou,
- d) akceptovať zmeny vo formách zamestnávania prostredníctvom organizácie práce a pracovného času, najmä u skupín zamestnancov pracujúcich v neštandardných pracovných podmienkach a v neistých pracovnoprávných vzťahoch,
- e) zohľadňovať demografické zmeny v súvislosti s pracovnými rizikami pracovného procesu, úrazmi a chorobami z povolania,
- f) venovať náležitú pozornosť analýze novým psychosociálnym rizikám a rizikám vznikajúcich v interakciách s fyzikálnymi, chemickými, biologickými a ergonomickými faktormi najmä u mladistvých zamestnancov a žien,
- g) zaradenie dimenzie pohlavia do analýzy rizík, úpravou a prijímaním opatrení zohľadňujúcich zamestnávanie žien a to z dôvodov narastajúcej úrazovosti vrátane smrteľných úrazov generujúcich sa v tejto kategórii zamestnancov a narastajúceho výskytu chorôb z povolania a iných chorôb spôsobených prácou vychádzajúc zo špecifik ženského organizmu [4].

Podľa zákona NR SR 124/2006 Z. z. príloha 1, patrí drevospracujúci priemysel konkrétne spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva; výroba celulózy, papiera a výrobkov z papiera medzi činnosti z vyšším rizikom. Daný zákon definuje pojem riziko ako pravdepodobnosť vzniku poškodenia zdravia zamestnanca pri práci a stupeň možných následkov na zdraví.

Posudzovanie rizík je systematické preverenie toho, čo môže ľuďom ublížiť, alebo spôsobiť nežiaducu udalosť a zváženie, či sú súčasné bezpečnostné opatrenia dostatočné. Riziko je definované ako kombinácia (funkcia) pravdepodobnosti a závažnosti dôsledku možného úrazu, alebo nežiaducej udalosti. kedy hovoríme o tzv. P, D metóde – bodovej metóde.

Ďalšou metódou je tzv. komplexná metóda vyvinutá medzinárodným tímom Medzinárodnej asociácie pre sociálnu ochranu (ISSA) Sekcie pre bezpečnosť strojov. Komplexným posúdením v systéme je interakcia človek – stroj – pracovné prostredie. Metóda posudzuje riziko vplyvom stroja, prostredia a osoby [6].

2. PRÍKLAD HOLISTICKÉHO CHÁPANIA BOZP V PROFESII „OBSLUHA FRÉZKY“

Zmeny chápania BOZP sa výrazne začali prejavovať aj v drevospracujúcom priemysle, čo ma pozitívny vplyv na znižovanie úrazovosti. Vo vysokej miere tomu dopomáha správne informovanie pracovníkov so základnými povinnosťami a právami z oblasti, v ktorej pracujú. Takým príkladom je aj uvádzaný skrátený dokument pre obsluhu fréžky, ktorý detailne oboznamuje s pracovnými podmienkami, požiadavkami na BOZP, ochranou zamestnanca atď. s uvedenou platnou legislatívou [7], [8], [9].

Podľa dlhodobých štatistík, medzi najrizikovejšie stroje v drevárskom či nábytkárskom priemysle patria:

- kotúčové píly,
- fréžky zrovnávacie,
- fréžky hrúbkovacie,

- zvislé spodné fréžky
- pásové píly,
- rámové píly,
- brúsky,
- reťazové píly,
- dlabačky – vítačky,
- ostatné.

Nebezpečenstvo pri práci na drevoobrábacích strojoch je dané samou povahou práce na nich. Zdroje úrazov, napriek rozdielnosti strojov a rozmanitosti práce sú takmer zhodné. Z technického hľadiska je to:

- veľká obvodová rýchlosť,
- tvar a geometria reznej hrany
- spôsob usporiadania nástrojov,
- spracúvanie nerovnorodého materiálu, akým je drevo,
- ručný posuv obrodku.

K týmto zdrojom sa musí zaradiť chybné počínanie obsluhy stroja ako aj podceňovanie nebezpečenstva úrazu a nedocenenie rôznych typov ochranných zariadení, pracovných pomôcok ako aj osobných ochranných pracovných prostriedkov.

Ochrana nebezpečného miesta na stroji musí byť realizovaná tak, aby chránila obsluhu aj v prípade, že urobí chybu z nepozornosti, nedostatočnej zapracovanosti, únavy a pod. [8]

Príklad holistického chápania BOZP v profesii „Obsluha fréžky“.

I. Ustanovené pracovné podmienky

1. Kvalifikácia
2. Odborná a zdravotná spôsobilosť
 - 2.1 Školenie - vzdelávanie
 - 2.2 Lekárske prehliadky
3. Evidencia a registrácia udalostí
4. Riadenie starostlivosti o BOZP
5. Pracovné podmienky

II. Požiadavky na BOZP

1. základné požiadavky v zmysle platnej legislatívy

- Základné povinnosti zamestnanca sú uvedené v Zákonníku práce a v zákone č. 124/2006 Z.z.
- Ďalšie povinnosti môžu byť uvedené v rezortných, odvetvových predpisoch príp. v interných predpisoch
- Zamestnanec je v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci povinný najmä:
 - dbať o svoju bezpečnosť a zdravie a o bezpečnosť a zdravie osôb, ktorých sa ich činnosť týka,
 - dodržiavať právne predpisy a ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásady bezpečnej práce, zásady ochrany zdravia pri práci a zásady bezpečného

správania na pracovisku a určené pracovné postupy, s ktorými bol riadne a preukázateľne oboznámený,

- spolupracovať so zamestnávateľom a zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť v potrebnom rozsahu tak, aby im umožnil plniť povinnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a úlohy uložené príslušným inšpektorátom práce alebo orgánom dozoru,
- vykonávať práce, obsluhovať a používať pracovné prostriedky, materiály, nebezpečné látky a ostatné prostriedky v súlade s
1. návodom na používanie, s ktorým bol riadne a preukázateľne oboznámený,

2. poznatkami, ktoré sú súčasťou vedomostí a zručností v rámci získanej odbornej spôsobilosti,

- obsluhovať pracovné prostriedky a vykonávať činnosti s vyšším rizikom, ktoré ustanovujú osobitné predpisy, len ak má na ich obsluhu a vykonávanie osvedčenie alebo preukaz a ak je zamestnávateľom poverený na túto obsluhu alebo vykonávanie činnosti,
- náležite používať bezpečnostné a ochranné zariadenia, nevyraďovať ich z prevádzky a svojvoľne ich nemeniť,
- používať určeným spôsobom pridelené osobné ochranné pracovné prostriedky,
- dodržiavať zákaz vstupovať do priestoru, zdržiavať sa v priestore a vykonávať činnosti ustanovené osobitnými predpismi, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť jeho život alebo zdravie,
- zúčastňovať sa na oboznamovaní a inom vzdelávaní zabezpečovanom zamestnávateľom v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a podrobiť sa overovaniu jeho znalosti,
- podrobiť sa lekárske preventívnym prehliadkam, vo vzťahu k práci,
- oznamovať bez zbytočného odkladu vedúcemu zamestnancovi alebo podľa potreby bezpečnostnému technikovi alebo autorizovanému bezpečnostnému technikovi, zástupcovi zamestnancov pre bezpečnosť, príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru tie nedostatky, ktoré by pri práci mohli ohroziť bezpečnosť alebo zdravie, najmä bezprostredné a vážne ohrozenie života alebo zdravia, a podľa svojich možností zúčastňovať sa na ich odstraňovaní,
- nepožívať alkoholické nápoje, omamné látky a psychotropné látky na pracoviskách a v priestoroch zamestnávateľa a v pracovnom čase aj mimo týchto pracovísk a priestorov, nenastupovať pod ich vplyvom do práce,
- podrobiť sa vyšetreniu, ktoré vykonáva zamestnávateľ alebo príslušný orgán štátnej správy, aby zistil, či zamestnanec nie je pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok; okruh zamestnancov zamestnávateľa a iných osôb oprávnených dať zamestnancovi pokyn, aby sa podrobil vyšetreniu, uvedie zamestnávateľ v pracovnom poriadku alebo vo vnútornom predpise,
- dodržiavať určený zákaz fajčenia na pracoviskách,
- zúčastňovať sa na rekondičných pobytoch.

- V zmysle Nariadenia vlády SR č. 281/2006 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami

2. špeciálne požiadavky

- V dobe pracovnej činnosti alebo po jej ukončení sa nesmie pracovník vzdialiť od stroja a strojného zariadenia, pokiaľ stroj nevypol a nástroj sa pohybuje. Dovoľuje sa, aby sa pracovník počas pracovnej činnosti vzdialil od stroja a strojného zariadenia ak

je to súčasťou technológie výroby a sú vykonané príslušné bezpečnostné opatrenia. STN 49 6100, čl. 15.P

- Dobež otáčajúcich sa nástrojov sa nesmie skracovať po vypnutí stroja brzdením rukou, tlakom dreva, alebo iným nevhodným spôsobom. Vyhláška č. 59/1982Zb., § 63 ods.7, STN 49 6100, čl. 14.P
- Na spracovanie dreva a materiálov na báze dreva sa musia používať vhodne volené a bezchybné nástroje pre žiadanú operáciu, so správne nabrúsenými reznými časťami. STN 49 6100, čl. 6.P
- Pri výmene nástroja sa musí skontrolovať správne uchytanie a nastavenie nástroja a po jeho výmene i správna funkcia pri chode stroja naprázdno. STN 49 6100, čl. 7.P
- Nástroje sa musia riadne uložiť na mieste upravenom na tento účel. STN 49 6100, čl. 8.P
- Po upnutí nástroja a pred začatím práce je treba skontrolovať správny beh stroja, zariadenia a nástroja. STN 49 6100, čl. 11.P
- Pri spracovaní materiálov s obsahom živice /smoly/ sa musí nástroj, zariadenie a pracovná plocha pravidelne čistiť od nanesej živice a nečistôt. STN 49 6100, čl. 12.P
- Ak na stroji vznikne akákoľvek porucha, nesmie sa na ňom pracovať až do doby jej odstránenia. STN 49 6100, čl. 3.P
- Odstraňovanie prevádzkových porúch, nahadzovanie a zhadzovanie remeňov, mazanie a iné nebezpečné manipulácie za chodu stroja a nástroja sú zakázané. STN 49 6100, čl. 4.P
- Ručné čistenie, odstraňovanie odpadov, napr. pilín, triesok a pod., sú za chodu a dobehu stroja zakázané. STN 49 6100, čl. 5.P
- Pri výmene nástroja sa musí zaistiť spínač proti nežiadúcemu spusteniu stroja. STN 49 6100, čl. 9.P
- Ochranné zariadenie musí plniť svoju funkciu, nesmie sa odstraňovať a musí byť počas činnosti strojného zariadenia v prevádzke. STN 49 6100, čl.10.P
- Pri obrábaní krátkeho materiálu /menej ako 400 mm/, a pri dokončovaní pracovného úkonu, ak stroj nie je vybavený zariadením na posuv materiálu, musia sa používať na posuv vhodné prípravky s držadlami, alebo pracovné pomôcky. STN 49 6100, čl.24.P

III. Ochrana zamestnancov

- Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci prostredníctvom osobných ochranných pracovných prostriedkov je zamestnávateľ povinný:
 - vypracovať zoznam poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov na základe posúdenia rizika a hodnotenia nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu a z pracovného prostredia,
 - bezplatne poskytovať zamestnancom, u ktorých to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia, potrebné účinné osobné ochranné pracovné prostriedky a viesť evidenciu o ich poskytnutí,
 - udržiavať osobné ochranné pracovné prostriedky v používateľnom a funkčnom stave a dbať o ich riadne používanie.

Zákon č. 124/2006 Z.z. § 6 ods. 2

- Zamestnávateľ poskytuje osobné ochranné pracovné prostriedky podľa svojho zoznamu poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov (ďalej len „zoznam“) vypracovanom na základe posúdenia rizika a hodnotenia nebezpečenstiev

podľa § 4. V zozname zamestnávateľ špecifikuje konkrétne typy osobných ochranných pracovných prostriedkov, ktoré poskytuje pri jednotlivých prácach.

Nariadenie vlády č. 395/2006 Z. z. § 5 ods. 1

- Zamestnávateľ posudzuje riziko, hodnotí nebezpečenstvá a posudzuje vhodnosť poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov vždy, ak
 - sa zmenia nebezpečenstvá najmä v dôsledku zmeny technológie alebo organizácie práce, alebo zmeny pracovných podmienok,
 - sú dostupné účinnejšie technické prostriedky a prostriedky kolektívnej ochrany na vylúčenie alebo obmedzenie nebezpečenstiev alebo
 - sú dostupnejšie osobné ochranné pracovné prostriedky.

Nariadenie vlády č. 395/2006 Z. z. § 4 ods. 2

- Podnikateľ na zaistenie bezpečnej prevádzky technického zariadenia musí dodržiavať ustanovenia osobitných predpisov, podmienky určené bezpečnostno-technickými požiadavkami a sprievodnou technickou dokumentáciou a zabezpečiť okrem iného:
 - vykonávanie predpísaných prehliadok a skúšok podľa bezpečnostno-technických požiadaviek a sprievodnej technickej dokumentácie; na vykonávanie týchto prehliadok a skúšok musí vytvoriť potrebné podmienky a odstrániť zistené nedostatky,
 - obsluhu technického zariadenia len odborne a zdravotne spôsobilou osobou,
 - vypracovanie prevádzkových predpisov na prevádzku vyhradeného technického zariadenia.

Vyhláška č. 718/2002 Z.z. § 8

- Na stanovišti obsluhy strojov sa musí umiestniť výveska o najdôležitejších pokynoch pre bezpečnú prácu na strojoch. STN 49 6100 čl. 22.P

IV. Doklady, Dokumentácie

V súvislosti s profesiou „Obsluha frézy“ je potrebné viesť evidenciu úrazov a nebezpečných udalostí, doklady o vykonaných školeniach a overení vedomostí, doklady o lekárskejších prehliadkach zamestnancov a ďalšiu dokumentáciu podľa organizačného poriadku.

3. DISKUSIA A ZÁVER

Na pracoviskách dochádza k mnohým pracovným úrazom a iným poškodeniam zdravia, ktoré spôsobujú človeku bolesť, trvalé následky a zároveň odčerpávajú firme finančné prostriedky. Preto je nevyhnutné venovať väčšiu pozornosť BOZP z hľadiska holistického prístupu.

Veľmi dôležitou súčasťou celého komplexu riadenia BOZP je vzdelávanie a výchova zamestnancov, ktorých cieľom je presadzovanie vysokej úrovne BOZP, zaviesť nové metodické postupy k ochrane zamestnancov. Ďalej je to prehlbenie nového prístupu k BOZP, zodpovednosti za bezpečné pracovné podmienky, za vlastné zdravie a zdravie spolupracovníkov. Výchova a vzdelávanie by malo prispieť k odstraňovaniu nedostatkov v dodržiavaní predpisov a skvalitnenie starostlivosti, zabezpečiť poznanie a plnenie ustanovení právnych noriem v oblasti BOZP. Na dosiahnutie daných cieľov je potrebné vykonávať okrem vstupných i doplňujúce, opakované a osobitné vzdelávanie zamestnancov.

Je zrejmé, že existuje veľa firiem, kde si zamestnávateľia neuvedomujú efektívny prínos tvorby vhodných pracovných podmienok, ktoré prispievajú k spokojnosti zamestnancov s prácou, čo sa nevyhnutne prejaví v kvalite ich práce a na ich zdravotnom stave. Teda investície na zlepšovanie pracovných podmienok sa v žiadnom prípade nemôžu považovať za investície bez návratnosti.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

- [1] Koncepcia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v Slovenskej republike na roky 2008 až 2012,
[http://www.rokovania.sk/appl/material.nsf/0/193554FC1C08AF50C12573F40027EBDB/\\$FILE/Zdroj.html](http://www.rokovania.sk/appl/material.nsf/0/193554FC1C08AF50C12573F40027EBDB/$FILE/Zdroj.html), 20.4.2008
- [2] TOMÁŠ, J. *Bezpečnosť strojov*. Nitra: SPU, 2003. 114 s. ISBN 80-8069-172-X
- [3] ČERKALA, E.: *Pracovné prostredie v systéme environmentálneho práva*. Vydavateľstvo TU vo Zvolene, 2005, ISBN 80-228-1434-2
- [4] ČERKALA, E.: *Manažment bezpečnosti a ochrany zdravia v pracovnom procese*. Vydavateľstvo TU vo Zvolene, 2006, ISBN 80-228-1667-1, s. 11- 23
- [5] OČKAJOVÁ, A.: *Budovanie environmentálneho povedomia študentov bakalárskeho a magisterského štúdia*. In: *Transformácia starých študijných odborov na nové princípy trojstupňového vysokoškolského vzdelávania*. Zborník prednášok z medzinárodného sympózia – Starý Smokovec Tatry. Zvolen: TU, 2006, s. 43-48. ISBN 80-228-1675-2
- [6] MAJER, Ivan – UHEREK, Juraj: *Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci pre malé podniky a živnostníkov*. Bratislava : Slovenský živnostenský zväz, 2004. 64 s.
- [7] OČKAJOVÁ, Alena – FITOŠ, Zoltán: *Posúdenie nebezpečenstiev pri práci na vybraných drevoobrábачích strojoch*. In: *Trendy lesníckej, drevárskej a environmentálnej techniky a jej aplikácie vo výrobnom procese: Sekcia č.3 Technicko-výrobný manažment a riziká v priemysle*. Zvolen : TU, 2006, s. 116-122. ISBN 80-228-1649-3
- [8] Očkajová, Alena: *Bezpečnostné inžinierstvo v drevospracujúcom priemysle*. Zvolen: Vydavateľstvo TU vo Zvolene, 2004. 132 s. ISBN 80 -228 – 1360 -0
- [9] http://www.ebts.besoft.sk/_predpisy/karty/open.php?idKarty=188, 20.4.2008

Zákon NR. SR č. 124/2006 Z. z. - Zákon o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon NR. SR č. 140/2008 Z.z. Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 309/2007 Z. z. a o zmene a doplnení zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (čiastka 60/2008)

Zákon NR. SR č. 311/2001 Z. z. - Zákonník práce v znení neskorších predpisov

Zákon NR. SR č. 355/2007 Z. z. - Zákon o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (čiastka 154/2007)

Príspevok bol spracovaný v rámci riešenia grantového projektu Kultúrna a edukačná grantová agentúra (KEGA) MŠ SR, 3/6068/08, Technická legislatíva v drevospracujúcom priemysle.